

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Honestate Canonicoꝝ, Et Alioꝝ
Ecclesiasticorũ Specvlũ**

Langhe-Cruys, Johan

Duaci, 1587

Ob neglectam disciplinam, & fraternem correptionem quæ mala
proueniant. cap.ix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63733)

& statuta SS. concilij Tridentini & huius personarum accuratissime obseruata, & ecclesiastica disciplina, quae honestas pristino suo vigori restituta esset, & mirabile omnino est, quod ecclesia non sic prorsus, spoliata, & destructa fuisset; nec Episcopi, & alij ecclesiastici rebus omnibus, & bonis praerogatiua inopia, & egestate pressi, exulare deberent, & nemo si clerus vel nunc tandem resipisceret, & moresque suos prauos vltro, & sua sponte emendat, vel saltem à Superioribus suis debite reuerentiam sperare Deum, nobis, sicuti videmus, & facillime vehementer iratum, statim placatum iri. Quam haec negligentia, & coniuuentia peccatorum, hoc omni nunc & deinceps diligentia, cura, & sollicitudine refarciendum, & recompensandum est; habentibus Superiores omnes, ad quos correctio pertinet, perpetuo in memoria hoc Innocentij III. dictum: Praeterea Praelati ad corrigendum subditorum excellentissime clericorum, & reformandos mores, praesens ac diligenter intendant, ne sanguis eorum de manibus requiratur. Et cum sit indubitatum, & non potest pedire, vt nihil statuatur, quam vt bene ordinata obseruentur, rectè & districte praecipit Synodus provincialis Mechliniensis^b, Louanij celebrata anno 1565. Episcopis, & aliis Praelatis, ad quos pertinet extorquere, vt eo studio, eaque vigilantia incumbant in executionem omnium decretorum provincialis concilij Mechliniensis (à quo omnia, & singula decreta sanctae Synodi Tridentinae recepta sunt, & mandata obtemperantur) calamitosus ecclesiae status requirit; & vt de obsequiis à se praestita in proxima quaque Synodo Praevident bonam rationem reddere possint.

Ob neglectam disciplinam, & fraternam correptionem mala proueniunt. CAP. IX.

^a lib. 1. de ciuitate Dei ca. 9. **D** Augustinus de causis correptionum, per quas boni, & mali pariter flagellantur, & castigantur, dicit: Quis tandem, inquit, reperitur, qui non dem ipsos, propter quorum horrendam superbiam, luxuriam, & auaritiam atque execrabiles iniquitates,

Quid ex vita morumque no- sitorum emendatione sperandum sit.

a c. irrefragabili. de offic. Ordin.

b tit. de visitat. cap. 2.

Utinam hoc statutum diligentius & perpetuo obseruetur.

Impietates Deus, sicut minando prædixit, conterit
 eras, sic habeat, vt habendi sunt; sic cum eis viuat, vt
 cum talibus viuendum est? Plerumque enim ab eis do-
 cendis, admonendis, aliquando etiam obiurgandis, &
 corripiendis male dissimulatur; vel cum laboris piget,
 vel cum eorum os coram verecundamur offendere, vel
 cum inimicitias deusimus, ne impediant, & noceant
 in suis temporalibus rebus: siue quas adipisci adhuc
 appetit nostra cupiditas, siue quas amittere formidat
 incertitas: ita vt (quamuis bonis vita malorum displi-
 ceat, & ideo cum illis non incidat in illam damnatio-
 nem, quæ post hanc vitam talibus preparatur; tamen
 propterea peccatis eorum damnabilibus parcunt:
 nec eos in suis licet leuibus, & venialibus metuunt)
 nec cum eis temporaliter flagellantur, quamuis in
 quantum minime puniantur. Iure istam vitam, quan-
 tum durius affliguntur, cum eis amarâ sentiunt, cuius
 modo dulcedinem, peccantibus eis amari esse nolue-
 runt. Nam si propterea quisque obiurgandis, & corri-
 piendis male agentibus parcat, quia opportunius tem-
 porum vitæ, vel eisdem ipsis metuit, ne deteriores ex-
 ceatantur, vel ad bonam vitam, & piam erudien-
 dam impediatur infirmos alios, & premant atque auer-
 sant a iude, non videtur esse cupiditatis occasio, sed con-
 sideratio charitatis.

Quod est culpabile, quod hi, qui dissimiliter viuunt,
 a malorum factis abhorrent, parcunt tamen peccatis
 illorum, quæ dedocere, & obiurgare deberent, dum eo-
 rum excusationes cauent, ne sibi noceant in his rebus,
 quæ licite boni, atque innocentes vtuntur, sed cupi-
 ditatis, quam oportebat eos, qui in hoc mundo peregrini
 sunt, & ipem supernæ patriæ præ se gerunt. Deinde
 quædam hi, qui superiorem vitæ gradum tenent, & victu
 suo ac tegumento vtuntur, plerumque suæ famæ ac
 honoris consulentes, dum insidias, atque impetus malo-
 rum inueniunt, ab eorum reprehensione se abstinent. Et
 quibus non in tantum eos metuunt, vt ad similia per-
 tinentia quibuslibet eorum terroribus, atque impro-
 bationibus cedant: ea ipsa tamen, quæ cum eis non per-
 tinent, nolunt plerumq. corrigere, cum fortasse possint

*Cur boni cum
 malis à Deo
 plerumque fla-
 gellantur.*

*Quatenus cor-
 reptione omitti
 possit.*

*Quos à corre-
 pitione culpabi-
 lis sit excusa-
 tio.*

Bbb aliquos

Quæ à corre-
ptione malorū
nos deterveant.

aliquos corripiendo corrigere: ne, si non poterit
sua salus ac fama in periculum exitiumque peruenire.
Nec ea consideratione, qua suam famam, ac laudem
vident esse necessariam vtilitati erudiendorum homi-
num, sed ea potius infirmitate, qua delectatur
blandiens, & humanus dies, & reformidatur viti-
diciū, & carnis excruciatio, vel peremptio, vel
propter quadam cupiditatis vincula, non propie-
tia charitatis.

Cur cum malis
flagellantur
boni.

Non mihi itaque videtur hæc parua esse causa
cum malis flagellantur & boni, quādo Deo placen-
ditos mores etiam temporalium poenarum a se
punire. Flagellantur enim simul, non quia simul
malam vitā, sed quia simul amant temporalia
Non quidem æqualiter, sed tamen simul; quæ
contēnere debent; vt illi correpti atque correcti
sequerentur aeternam: ad quam consequendam
lent esse socij, ferrentur & diligerentur inimici
donec viuunt, semper incertum est, vtrum voluntati
sint in melius mutaturi. Qua in re non vtiq̃e parum
sed longè grauiorem habent causam.

a Ezech. 3. &
31.

Praelati magis
obligantur ad
correctionem
quæm alij.

Ad hoc enim speculatores, id est Præpositi ecclesiarum
sunt in ecclesijs, vt non parcant obiurgando
Nec ideo tamen ab huiusmodi culpa penitus
est, qui licet Præpositus non sit, in his tamen
vitæ huius necessitate coniunguntur, multa
vel arguenda nouit, & negligit, deuitans etiam
fensiones propter illa, quibus in hac vita non
vritur, sed plus quàm debuit delectatur.

b in euang. Io.
tract. 10.

Vnusquisque
Christianus Ze-
lo domus Dei
comedi, & in-
cendi debet.

Hinc idē D. Augustinus alibi: Fratres, inquit,
quisque Christianus in membris Christi Zelo
Dei comedatur. Quis comedatur Zelo domus
Qui omnia, quæ fortè ibi videt peruersa, satagat
dare; cupit corrigere; non quiescit. Si emendari
poteat, tolerat, gemit. Vides alios currere, & non
velle; prohibe quos potes, tene quos potes, ter-
potes, quibus potes, blandire; noli tamen quiescere
quicquid potes pro persona, quam portas, & quæ

illas domus tua comedit me. Si autē fueris frigidus,
 macidus, ad te solum spectans, & quasi tibi sufficiens,
 dicens in corde tuo: quid mihi est curare aliena pec-
 cata? sufficit mihi anima mea; ipsam integram seruam
 ero. Eia, non tibi venit in mentem seruus ille, qui ab-
 soluit talentum, & noluit erogare? Nunquid enim
 scilicet est, quia perdidit? & non quia sine lucro ser-
 uauit? Nolite ergo fratres mei quiescere lucrari Chri-
 stianis, qui lucrati estis à Christo. Audis blasphemantes, &
 impetenter fers Christiane quod Rex Nabuchodonosor
 contra gentem non potuit sustinere dicens: Si quis dixerit
 blasphemiam in Deum Misach, Sidrach, & Abdenago,
 mortentur erit. Vides frequentare spectacula, & non
 carere? Vides luxuriantes, & non verberas? Sed dum
 in deliciis huius, & his moribus deprauatis malè nutriun-
 tur, qui isto mundo vtuntur, labefit mundus, nec im-
 punito ait Propheta: Defluxit terra, & omnes habi-
 tantes in ea.
 Nos quiescunt vsque nunc murmurare homines,
 de temporibus præteritis. Magna erant tempora pa-
 trum nostrorum dicunt. O quàm bona habuerunt
 tempora patres nostri? Sed videte quid fecerint pa-
 tres nostri? Phinees sacrificantem virum idolis ma-
 gis propria peremit, vt placaret iram Dei. Moy-
 ses populum oberrantem, vitulumque fusilem ado-
 rantem, ita certa emendatione coercuit, vt vnã tri-
 bus ex duodecim ad se vocans, quæ sequi voluit Deum,
 gladium eis daret, vt acceptis gladiis in manibus
 inter se percuterent parentes, & parentes occiderent
 filios: nullas ergo reuocauit affectus; nullus huma-
 ni referuatus est locus, quia timor, & amor Dei
 omni desideriorum carnalium amore fereba-
 tur. Dum nolimus pacem ciuitatis turbare peruer-
 temus, pacem, quam desideramus, non accipimus re-
 sultant. Contemnimus pacem seruare bonorum mo-
 rum, & perit pax temporum nostrorum. Discite
 dilectissimi, quid cui rei proponere debeat.
 Nolite diligere vitia in amicis, in seruis, in
 quibus notis: proponatur singularis potestas om-
 nipotenti. Honorem exhibeamus Cæsari tanquam
 Bbb ij Cæsari,

Excusatio quorundam à correctione fratrum.

a Dancl. 3.

Mala, quæ pro-
 ueniunt ex ne-
 gligenti fraterne
 correctionis.
 b Isa. 24.

Murmuratio
 hominum pro-
 pter tempora,
 quæ nunc sunt,
 quæ olim erant.
 c Numer. 25.

d Exo. 32.

Cæsari, timorem autem Deo, præferatur creator
 turæ; diligamus Deum, quia diligit nos, & in hoc
 nos flagellat, diligit. Redite filij, redite, redite
 rificatores ad cor: facite gaudium ex conuersione
 vestra, corrigantur corda vestra, displiceant vobis
 vestra.

a August. in
 tract. de temp.
 barbar. 10. 9.

b in tract. de
 verb. Dom ser.
 16. ca. si pecca-
 uit. c. si pec-
 cauerit. 1. 9. 1.
 Explicatio il-
 lius: si peccaue-
 rit in te frater
 tuus, &c.

Rursum idem D. Augustinus explicans illa
 Domini: Si peccauerit in te frater tuus, corripit
 inter te, & ipsum solum. Peccauit, inquit, in te
 tuus: si tu solus nosti, tunc vere in te solum peccauit.
 Nam si multis audientibus tibi fecit iniuriam, quia
 peccauit, quos testes suæ iniquitatis efficit. Quia
 me audiēte fratri meo quisquam iniuriam facit,
 vt à me iniuriam illam alienam putem. Proinde illi
 hi fecit, imò & mihi plus fecit, cui putauit plus
 quod fecit. Ergo ipsa corripienda sunt coram omnibus
 quæ peccantur coram omnibus; ipsa verò corripienda
 sunt secretius; quæ peccantur secretius: sic agendum
 sic agendum est, non solum quādo in nos peccatur,
 quando peccatur ab aliquo, vt ab altero nequam
 secreto debemus corripere, in secreto arguere, vt
 lentes publicè arguere prodanus hominem: vbi
 tigit malum, ibi moriatur malum.

Ad fraternam correctionem quantopere omnes Christiani
 teneantur. C A P. X.

c in cap. 14.
 Genes. hom. 43.
 Quantopere ad
 proximi corre-
 ctionem tenean-
 tur omnes.

D iuus Ioannes Chrysostomus^c extempore
 docens quantopere ad proximi correctionem
 teneamur; Quid enim, inquit, quis illi
 benignitate fat dignum attulerit, qui neque
 parcere voluit, vt seruaret hospitibus honorem. Quis
 beraret eos à peruersitate Zodomitarum? Ex illis
 dem filias suas prostituit, vt hospites viatores
 ignotos eriperet ab impiorum contumelia: nos autem
 videntes saepe fratres nostros in ipsum impiorum
 fundum, & quasi dicimus: in fauces diaboli cadentes
 que sermone eos dignamur neque consilere, neque
 bis admonere, & eripere à malitia, & ad virtutem
 nu ducere. Qualem igitur habebimus defensionem
 iustus neque filiabus parcat, vt hospitum seruare